

פְּרִשְׁת מַמוֹת

פְּרִשְׁת מַמוֹת

וְכִבֵּר הַטֶּף בְּנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ מִשֵּׁכֶב זָכָר.
תִּפְּזֵן תְּנִינָן, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵינן הָעוֹלָם
מִתְנַהֵג אֲלֵא בְּתַרְיִן גְּוֹוִינִין, דְּאָתוּ מִסְטָר אֲתַתָּא,
דְּאִשְׁתַּפְּחַת חִפְיַמַת לְבָא. הִדָּא הוּא דְכַתִּיב,
(שְׁמוֹת לַה כַּה) וְכָל אִשָּׁה חִכְמַת לֵב בְּיַדֶּיהָ טוֹו וַיִּבְיֵאוּ
מִטְוָה אֶת הַתְּכַלֵּת וְאֶת הָאֲרָגְמָן. וּמֵאֵי מִתְיִין.
אֶת הַתְּכַלֵּת וְאֶת הָאֲרָגְמָן, גְּוֹוִינִין דְּכִלְיָן בְּגוֹ
גְּוֹוִי.

וְכִבֵּר הַטֶּף בְּנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ
מִשֵּׁכֶב זָכָר (בַּמְדַּבֵּר לֹא). שֵׁם שְׁנִינִו,
אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אֵינן הָעוֹלָם
מִתְנַהֵג אֲלֵא בְּשְׁנֵי גְוִינִים שְׂבָאוּ
מִצַּד הָאִשָּׁה, שְׁנַמְצָאָה חִכְמַת לֵב.
זֶהוּ שְׂכַתוֹב (שְׁמוֹת לַה) וְכָל אִשָּׁה
חִכְמַת לֵב בְּיַדֶּיהָ טוֹו וַיִּבְיֵאוּ
מִטְוָה אֶת הַתְּכַלֵּת וְאֶת הָאֲרָגְמָן.
וּמָה הִבְיֵאוּ? אֶת הַתְּכַלֵּת וְאֶת
הָאֲרָגְמָן, הַגְּוִינִים שְׂכֻלִילִים בְּתוֹךְ
הַגְּוִינִים.

הִדָּא הוּא דְכַתִּיב, (מִשְׁלֵי לֹא יג) דְּרִשָּׁה צְמֹר וּפְשִׁתִּים
וּתַעֲשׂ בְּחַפְזָא כַּפְיָהּ. וְכַתִּיב בְּיַדֶּיהָ טוֹו.
מֵאֵי טוֹו. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, טוֹו בְּדִינָא, טוֹו
בְּרַחֲמֵי, אָמַר רַבִּי יִצְחָק, אִמְאֵי אֲתַקְרִיא אִשָּׁה.
אָמַר לִיה, דְּכִלְיָא בְּדִינָא, וְכִלְיָא בְּרַחֲמֵי.
תָּא חֲזִי, דְּאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּל אֲתַתָּא בְּדִינָא
אֲתַקְרִיאַת, עַד דְּאִטְעַמַת טַעֲמָא דְרַחֲמֵי.
דְּתַנְיָא, מִסְטָרָא דְּבַר נֶשׂ אֲתֵי חוּוְרָא, וּמִסְטָרָא
דְּאֲתַתָּא אֲתֵי סוּמְקָא, טַעֲמָא אֲתַתָּא מַחוּוְרָא,
חוּוְרָא עַדִּיף.

זֶהוּ שְׂכַתוֹב (מִשְׁלֵי לֹא) דְּרִשָּׁה צְמֹר
וּפְשִׁתִּים וּתַעֲשׂ בְּחַפְזָא כַּפְיָהּ.
וְכַתוֹב בְּיַדֶּיהָ טוֹו. מָה טוֹו? אָמַר
רַבִּי יְהוּדָה, טוֹו בְּדִין, טוֹו
בְּרַחֲמִים. אָמַר רַבִּי יִצְחָק, לָמָּה
נִקְרָאָה אִשָּׁה? אָמַר לוֹ, שְׂכֻלִילָה
בְּדִין וְכֻלְיָה בְּרַחֲמִים. בָּא וְרָאָה
שְׂאֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּל אִשָּׁה
נִקְרָאָת בְּדִין, עַד שְׁטוּעַמַת טַעַם
הַרְחִמִים. שְׁלֵמְדָנוּ, מִצַּד שֵׁל
הָאִישׁ בָּא הַלְבָן, וּמִצַּד הָאִשָּׁה בָּא
הָאֲדָם. טַעַם אִשָּׁה מִלְבָּן, הַלְבָן
עַדִּיף.

וְתָא חֲזִי, אִמְאֵי אֲסִירִין נֶשׂא שְׂאָר עֲמִין דִּידְעֵי
מִשְׁפְּכֵי דְכוּוְרָא. מִשׁוּם דְּתַנְיָנָן, אִית
יְמִינָא, וְאִית שְׁמָאֲלָא. יִשְׂרָאֵל, וּשְׂאָר עֲמִין.
גַּן עַדָן, וְגִיּהֲנָם. עֲלָמָא דָּא, וְעֲלָמָא דְאֲתֵי.
יִשְׂרָאֵל לְקַבְלֵי דְרַחֲמֵי, וּשְׂאָר עֲמִין לְקַבְלֵי
דְּדִינָא. וְתַנְן, אֲתַתָּא דְּאִטְעַמַת טַעֲמָא דְרַחֲמֵי,
רַחֲמִין נִצְחָא. אֲתַתָּא דְּטַעֲמָא טַעֲמָא דְּדִינָא,
דִּינָא בְּדִינָא אֲתַדְּבַקַת. וְעֲלִיָּהּ אֲתַקְרִי, (יִשְׁעִיָּה
11 י"א) וְהַפְּלָבִים עֲזִי נֶפֶשׁ לֹא יָדְעוּ שְׂבַעָה.

וְכֹא רָאָה, לָמָּה אֲסוּרוֹת נְשׁוֹת
שְׂאָר עַמִּים שִׁיּוּדְעוֹת מִשְׁכָּב זָכָר?
מִשׁוּם שְׁשִׁינִו, יֵשׁ יְמִין וַיֵּשׁ
שְׂמָאֵל, יִשְׂרָאֵל וּשְׂאָר הָעַמִּים, גַּן
עַדָן וְגִיּהֲנָם, הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם
הַבָּא. יִשְׂרָאֵל כְּנֶגֶד הַרְחִמִים,
וּשְׂאָר הָעַמִּים כְּנֶגֶד הַדִּין. וּשְׁנִינִו,
אִשָּׁה שְׁטוּעַמָּה טַעַם הַרְחִמִים,
הַרְחִמִים מְנַצְחִים. אִשָּׁה
שְׁטוּעַמַת טַעַם הַדִּין, הַדִּין בְּדִין
נִדְבָק. וְעֲלִיָּהֶם נִקְרָא (יִשְׁעִיָּה 11)
וְהַפְּלָבִים עֲזִי נֶפֶשׁ לֹא יָדְעוּ
שְׂבַעָה.

וְעַל דָּא תְּנִינָן, הַנְּבַעֲלַת לַגּוֹי, קְשׁוּרָה בּוֹ כְּכֻלָּב.
מָה כְּכֻלָּב תַּקִּיפָא בְּרוּחִיָּה, חֲצִיפָא. אוּף
הֲכִי דִינָא בְּדִינָא תַּקִּיפָא, חֲצִיפָא כְּכוּלָּא.

וְעַל זֶה שְׁנִינִו, הַנְּבַעֲלַת לַגּוֹי,
קְשׁוּרָה בּוֹ כְּכֻלָּב. מָה הַפְּלָב תַּקִּיף
בְּרוּחוֹ, חֲצוּף - אוּף כָּאן דִּין בְּדִין
תַּקִּיף, חֲצוּפָה כְּכֻלָּא.

בְּתוֹלָה הַנִּבְעָלֶת לְיִשְׂרָאֵל, תְּנִינָן, פְּתִיב, (דברים) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים פְּלִכֶם הַיּוֹם. מֵאֵי טַעְמָא, מִשּׁוּם דְּנִשְׁמַתָּא דִּישְׂרָאֵל, אַתְיָא מְרוּחָא דְאֱלֹהִים חַיִּים. דְּכְתִיב, (ישעיה נז טז) כִּי רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוּף. מִשְׁמַע דְּכְתִיב מִלְּפָנַי. וּבְגִין כֹּךְ אַתְתָּא דְהִיא בְּתוֹלָתָא, דְּלֹא אַתְדַּבְּקַת בְּדִינָא קִשְׂיָא דְשָׂאָר עַמִּין, וְאַתְדַּבְּקַת בְּיִשְׂרָאֵל, רַחֲמִין נַצְחָא וְאַתְפְּשֶׁרֶת. וְחָא חֲזִי, פְּתִיב (תהלים פט ג) כִּי אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. מֵאֵי חֶסֶד. הוּא חַד מִכְּתָרֵי עֵילָאֵי דְמִלְּפָא. דְּנִשְׁמַתָּא דִּישְׂרָאֵל קָרָא לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֶסֶד, עַל תְּנַאי דִּיתְבַּנִּי, וְלֹא יִשְׁתִּיצֵי חֶסֶד מִעֲלָמָא, מִשְׁמַע דְּכְתִיב יִבְנֶה. בְּגִין כֹּךְ תְּנִינָן, מֵאֵן דְּשַׁצֵּי חֶסֶד מִעֲלָמָא, אֲשִׁתִּיצֵי הוּא לְעֲלָמָא דְאַתִּי. וְעַל דָּא פְּתִיב, (דברים כה ה) לֹא תִהְיֶה אִשֶׁת הַמֵּת הַחוּצָה, בְּגִין לְמִיעֶבֶד חֶסֶד עִם מִיתָא, וְאַתְעֵבִיד בְּנִינָא, דְּכְתִיב (תהלים פט ג) עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה.

בְּתוֹלָה הַנִּבְעָלֶת לְיִשְׂרָאֵל, שְׁנִינּוּ, כְּתוּב (דברים ד) וְאַתֶּם הַדְּבָקִים בְּה' אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים פְּלִכֶם הַיּוֹם. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁנִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל בְּאֵה מְרוּחַ אֱלֹהִים חַיִּים, שְׁכַתוּב (ישעיה נז) כִּי רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוּף. מִמִּשְׁמַע שְׁכַתוּב מִלְּפָנַי. וּמִשּׁוּם כֹּךְ, אִשָּׁה שֶׁהִיא בְּתוֹלָה, שְׁלֹא נִדְבָקָה בְּדִין הַקָּשָׁה שֶׁל שְׂאָר הָעַמִּים, וְנִדְבָקָה בְּיִשְׂרָאֵל - הַרְחָמִים מְנַצְחִים, וְהִיא כְּשֶׁרָה. וְכֹא רָאָה, כְּתוּב (תהלים פט) כִּי אֲמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה. מַה זֶה חֶסֶד? הוּא אֶחָד מִהַכְּתָרִים הָעֵלְיוֹנִים שֶׁל הַמַּלְאָךְ. שְׁנִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל קָרָא לָהּ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חֶסֶד עַל תְּנַאי שֶׁתְּבַנֶּה, וְלֹא יִכְלֶה חֶסֶד מִן הָעוֹלָם, מִמִּשְׁמַע שְׁכַתוּב יִבְנֶה. מִשּׁוּם כֹּךְ שְׁנִינּוּ, מִי שְׁמַכְלָה חֶסֶד מִן הָעוֹלָם, יִכְלֶה הוּא לְעוֹלָם הַבָּא. וְעַל זֶה כְּתוּב (דברים כה) לֹא תִהְיֶה אִשֶׁת הַמֵּת הַחוּצָה, כְּדִי לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם הַמֵּת, וְנִנְעָשָׂה הַבְּנִין, שְׁכַתוּב עוֹלָם חֶסֶד יִבְנֶה.

פְּרִשְׁת וְאַתְחַנֵּן - מֵאֲמַר קוּ הַמְדָה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, עַד הָכָא לֹא הוּוּ חֲבַרְיָא יְדַעֵי רְזָא דְגוּ יַחוּדָא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כָּל קְרָאִין דְּאוּרִייתָא רְזִין סְתִימִין עֵילָאִין אִינוּן, וְהֵאֵי קְרָא מֵאֵי אִיהוּ.

פְּתַח וְאָמַר, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד. הֵאֵי קְרָא, אַף עַל גַּב דְּכַמָּה סְטָרִין דְּרִישְׁנָא בֵּיהּ, רְזָא דִּיַּחוּדָא דְּבִיהּ סְתִימָא מְעִינִין, לְבָא אָטִים הוּא מְנִיָּה, דְּכַמָּה חֲפִימִין טְרִישִׁין דְּלְבָא לְעָאן, וְלֹא יְדַעִין, וְלֹא אֲדַבְּקִין. סְתִים מַחֲזִזוּ עֵינֵיהוֹן, וּמְסוּכְלָתְנוּ לְבִיהוֹן. תָּא חֲזִי, בְּרְזָא דִּיַּחוּדָא אַתְוּוֹן טְמִירִין, שׁוּרִין וְתִיבִין גְּלִיפִין בְּקִיּוּמֵיהוּ.

שְׁמַע, שְׁמָא דְרְזָא דִּיַּחוּדָא, גוּ טְמִירָא עֵילָאָה סְתִים, וְגִלְיָא גוּ גְלִיפֵי טְמִירִין, לְסִלְקָא בְּדַרְגוּי לְאֲשִׁתְּלָמָא לְעֵילָא. שְׁמַע, בֵּיהּ תְּלִיָּא

ש"ם, ביה תלייא שמיצה. שם, כמה דאת אמר (ש"ב ו ב) אשר נקרא שם.
ע', אשגחותא דריש שתא ועד סייפא שתא.

ע' טובה לאסתכלא ביה. בגין דאית עין טובה ועין רעה. עין טובה,
מסטרא דימינא. עין רעה מסטרא דשמאלא. עין טובה, היינו רזא
דרשים ביה ישראל, דכתיב שמע ישראל, ישראל סבא. ואוקמוה, דהכא
ישראל סבא.

ומאן דאמר ישראל זוטא, כלא חד. ישראל זוטא שפיר, דעין סמיה ביה.
ומאן איהו. דכתיב לא יגרע מצדיק עיניו. ודא ו' זעירא. ו' עילאה,
ו' זעירא כלא חד. ו' זעירא, מבועא דבירא דלא אפסיק מניה לעלמין.
עד הכא אתפרשו אורחין גליפין ברזא דא. מפאן ולהלאה, רזי דרזין
דייחודא שלים, פדקא חזי שיעורא דליה שיעורא למיעבד מדידין
ושיעורין לסטרין בלהו.

יהוה אלהינו יהוה. רזא דארביסר אתוון. תלת שמיהן פנימאין, כללא
דכלא. רזא חדא, עילא אמצעיתא ותתא. הכא כללא דכל סטרין,
מאתר דלית ביה שיעורא דאקרי אין סוף, עד סייפי סטרא בתראה תתאה
לכל דרגין.

חד לעילא, אתר דשירותא, דמתמן נפקין שבילין לכל סטרין. חד
באמצעיתא רזא דמשה אכליל גרמיה ביה בגו אברהם ויצחק. חד
כללא דדוד מלכא. תיקונא וסמכא חד לבלהו.

וכד מתחברן אתוון דמהימנותא, אתגליין בחבורא וקישורא דכלא. תרין
עלמין, עילאה ותתאה. עילאה סלקא עד דלית שיעורא (ד' ע"א) ואין
סוף. תתאה נחתא. בשעורא עד סוף דכל דרגין.

עלמא עילאה דמתקשרא וסלקא עד אין סוף, פליג אתווי בדרגוי, שבע
אתוון, יהו"ה אל"ה. עד פאן רזא דעלמא עילאה, דמתקשרא וסלקא
עד אין סוף, ואתפליג באתווי שבעה. עלמא תתאה, דמתקשרא ביה,
ונחתא עד סוף דכל דרגין, פליג אתווי בדרגוי שבע אתוון, ינ"ו יהו"ה.
תלת אתוון עילאין, בארבע אלין, רזא חדא, חבורא וקשורא חדא, דלית
בהו פירודא. ובגין כך לארביסר אתוון שבעה ושבעה, וכלא חד.

אחר, ואוקמוה דלית עילאה ורב על שאר אתוון. וכן רי"ש דאל אחר.
לאשתמודעא, דלא לאחלפא רזא קדישא עילאה, ולאכללא סטרא
אחרא בהדיה.